

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

MEVROUW DE BURGEMEESTER

Satirisch blijspel in 1 bedrijf

door

Gaston Martens

Toneelfonds J. Janssens

Antwerpen - 1991

Nr. 1946

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ELF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel 4

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gecopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

C.I.P. KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK ALBERT I
Martens, Gaston

Mevrouw de burgemeester : satirisch blijspel in één bedrijf / Gaston Martens. -
Antwerpen : Toneelfonds J. Janssens, 1992. - 24p. ; 30 cm.
ISBN 90-385-0128-5
Doelgroep : Toneelverenigingen
NUGI: 302

Wettelijk depot D/1992/220/7
ISBN 90-385-0128-5

cop. 1991 Toneelfonds J. Janssens/Erven Gaston Martens

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONEN

3 dames - 8 heren

BARONTJE DE PIEPERMONDE)

TOTEN KETELS)

BOERKE VERBEKE)

REQUIEM)

BOLLE VERBUYCK)

WIETSEKA)

EUDOXIE VAN CRAAIGHEM)

HEKTOR, haar man

PALMYRE, hun dochtertje

PAUW, secretaris

FLUPPE, veldwachter

Raadsleden van Knapendijk

DEKOR

1880

Het verhaal speelt zich af in een Vlaams dorp.

De vergaderzaal van een landelijke gemeenteraad: witgekalkte muren, kruisbeeld, de portretten der vorsten.

Midden : langwerpige tafel met eromheen zeven stoelen.

Links voorplan : het schrijftafeltje van de sekretaris met hoge stoel.

Rechts : kachel.

Achtergrond : dubbele deur, uitgevend op een wit-gekalkte gang.

PAUW : (Heeft een grote ronde pletskep, een papperig gezicht met neerhangende snor, en een baard van een week. Hij draagt een vette bolhoed, bril en zwarte redingote en een broek, glimmend van de sleet. Voor zoveel hij kan spreekt hij op de letter. Laat Wietseka binnen. Overbeleefd.)

Alstublieft, juffrouw, alstublieft... Kom binnen, kom binnen.

WIETSEKA : (Rare verschijning in een dorp. Ze draagt het haar in polka en haar klederdracht is ultra modern. De gestalte is lang en mager. Ze heeft levendige ogen en ze lijkt vijf en twintig jaar oud te zijn.) Dank u, meneer Pauw, dank u.

PAUW : Meneer Pauw, juffrouw, meneer Pauw... Zeg van nu af aan: secretaris... Ja, ge... u zijt nu lid van de gemeenteraad...

WIETSEKA : Dat neemt niet weg dat ik Wietseka blijf.. En liever het democratische Wietseka, dan het burgerlijk-voornamen : juffrouw.. Zodus, secretaris...

PAUW : (Half overwelmd) Oh ! Juf...e Wietseka, Wietseka... Met genoeg, met veel genoeg... Je, e... ik ben wél jonkman, en u...e gij zijt ook nog jong - gelukkig, gelukkig ! - Maar enfin, met genoeg, met genoeg... (zalig) Wietseka.

WIETSEKA : Secretaris, ge spreekt mijn naam uit met verfijning: ge zijt 'n gentleman.

PAUW : Ik, juf...e Wietseka, Wietseka ? Ik ? Ik ?

WIETSEKA : Ja. En ge voelt zo direct de cultuurmens.

PAUW : Ik ?!... Ja, dat ben ik: ik ken acht en tachtig boeken van buiten, ja, en al de wetten van het land. De wetten ! Maar ik ben er in geboren ! Ik ben er dertig jaar in ! God, wat heb ik hier als secretaris niet moeten doen. Zo'n gemeenteraad ! De baron, hij kent er niets van, ietske ! Als burgemeester... maar al de andere... (zucht) Ik zal er maar liever over zwijgen. Gelukkig dat IK er was... Nu, de regering weet het wel.

WIETSEKA : (ironisch) Ge zijt zeker gedecoreerd ?

PAUW : Tweemaal, juf...e Wietseka, en verdiend... Dat heeft iedereen gezegd, iedereen. Maar nu ben ik benieuwd, ja, schrikkelijk benieuwd: in deze zitting legt de burgemeester zijn ambt neer; dit volgens bestuurlijk memoriaal, bladzijde 10, artikel 12, en de raad heeft een nieuwe kandidatuur voor te dragen... Nu zijn

er drie nieuwe leden in onze gemeenteraad: gij, Bolle Verbuyck en Eudoxie Van Craaighem... Zal er nu 'n ander kandidaat zich voorstellen ?

WIETSEKA : Dat kan wel... En ik vraag de geheime stemming.

PAUW : Dat is uw recht... Dat recht is u toegekend door de wet van 25 januari 1898, deel 2, bladzijde 10; ze zegt letterlijk : ieder raadslid heeft het recht van een geheime...

BOLLE : (Op. Hij is reusachtig dik, het gelaat is jong. Hij is gekleed als een slachter die op de verkoop van zijn vlees uitgaat.)

Ah ! Zijt ge hier aan 't vrijen ?

WIETSEKA : Beetje.

PAUW : (onverstoorde) ...aan te vragen...

BOLLE : Zeg, Pauw ! Pauwsteert !!

PAUW : Wablieft ?

BOLLE : Leest ge misschien de vastenbul af ?

PAUW : Vasten ?! Het is de wet van 25 januari 1898 die zegt dat er...

BOLLE : Dat ge 't moogt uitscheiden... Ik ben niet voor 't vasten, ik ben voor 'n kermistafel... Wanneer begint dat spel hier ?

WIETSEKA : Vier uur, stond er op de convocatiebrief.

PAUW : Ja... Volgens artikel 62, wordt aan de burgemeester en de schepenen, het college dus, de vrijheid toegestaan de uren te stellen naar believen, in acht nemend de omstandigheden, plaats en...

BOLLE : Verdjusch wijf ! Gaat ge zwijgen ?!

PAUW : Wablieft ?

BOLLE : De oude Stanse Klappers staat hier rechtover, in de straat, en ze zou gere 'r tong ne keer reppen... We zullen u roepen als we u nodig hebben.

PAUW : Wel...juf...e...Wietseka, ben ik, als secretaris, niet verplicht alle inlichtingen te verstrekken aan de gemeenteraadsleden ? Artikel 69, numero 232, zegt uitdrukkelijk...

BOLLE : Foert met uw wetten !

PAUW : Oh ! Foert met de wetten... Foert met de wetten !! Waarom hebt ge dan in de eerste zitting de eed van getrouwheid afgelegd ? Dat is ook wet, meneer zonder geleerdheid... Ge peist gij toch niet dat ge HEEL de gemeenteraad zijt ?

BOLLE : Ik ben er toch 't grootste gedeelte van : 260 pond, nuchter gewogen. En gij zijt DAT nog niet, geen kantje, ge zijt gij onze knecht... 'k Zeg dat we u zullen roepen als we u nodig hebben.

- PAUW : (over van woede) Ik... ik teken protest aan. Ik zal 't geval in volle raad voordragen.
- BOLLE : Draag uw corpus voort.
- PAUW : Juffrouw...e, Wietseka, Wietseka, daar ziet ge nu het gemis aan cultuur. (af)
- WIETSEKA : (lacht smakelijk) De cultuurmens is beledigd.
- BOLLE : Wat 'n zeventote... Hij stond daar te pauwsteerten lijk 'n minister.
- WIETSEKA : Daarom heet-ie Pauw !
- BOLLE : En hij is te smerig om met 'n tang naar te grijpen. Moet-ie-ons iedere keer zo ons oren afzagen, we zijn 'r wel mee.
- WIETSEKA : Om dat te voorkomen, moet GIJ secretaris worden. IK mag nog niet.
- BOLLE : Ge zijt bedankt: mijn arrondissement is niet gemaakt om op 'n schrijfstoel te verdrogen.
- WIETSEKA : En ik ben niet gemaakt om uw schotels vlees uit te dragen. Dan kan ik evengoed modiste blijven.
- BOLLE : Waarom vrijt ge dan met mij ?
- WIETSEKA : Dat vraag ik mij ook soms af: ge zijt lelijk van dikte, en te lui om niet te liggen, daarbij hebt ge de wonderlijke gave van niet om te kijken, zelfs als er 'n huis instort... Is 't om al die gaven, ik weet het niet.
- BOLLE : Ik weet het wel ! Ge zijt verliefd op mijn vet... Ja ja ! En ik op uw magente... Anders heb ik veel liever het vlees dan de benen.
- WIETSEKA : Vergelijk mij alstublieft aan geen roastbief... Wat ik zeker weet : 't is dat ik positief genoeg ben om met geen man te trouwen, die voor mij behoorlijk de kost niet kan verdienen.
- BOLLE : Is 't misschien daarom dat ge daar met die vuile Pauw stond te lamoezen ? Zoudt ge zulk een smeervat willen ?
- WIETSEKA : Als die Pauw behoorlijk zou gewassen en gekamd en geschoren en gekleed zijn, zou hij zo wel blinken als 'n ander.
- BOLLE : Verdju ! Maar als IK secretaris word, dan pakt ge mij toch voor ? Goed... Maar ik ken geen letter, zo groot als 'n kerk.
- WIETSEKA : Dat weet ik. Ge zijt de geschikte man: ge zult dan geen stommiteiten schrijven.
- BOLLE : Ik zal heel de gemeentekas vereten en verzuipen.

WIETSEKA : Er zal nooit geld in zijn.

TOTEN : (Op. Hij is een lange, mager boer van rond de zestig.)

BOLLE : Ah ! Schepen Toten... Toten, ik geef mij aan....

WIETSEKA : Ssst.

BOLLE : Ja, 'k geef mij aan voor burgemeester... Krijg ik uw stem ? Als ik benoemd ben, zal ik 'n kalseide doen leggen tot aan uw hof, ja, en u de mest geven van de scholen en van 't gemeentehuis, ja, en uw meersen doen opvoeren met de more uit de grachten.

TOTEN : Dat ben ik al tien jaar lang beloofd. Maar ik ben voor heiligen die seffens mirakels doen: wilt ge dees papierke nekeer tekenen ? Gij en Wietseka ? Ge doet toch tegaar met Doxe uit den Bazar-héé ? Om ze burgemeester te maken ? Ze heeft al getekend.

BOLLE : (verbouwereerd) Zij, burgemeester ?

WIETSEKA : Ja.

BOLLE : Burgemeester, 'n burgemeesterinne dan ?!

WIETSEKA : Ja... En zwijg nu. Ik teken, en gij ook. (ze tekent)

BOLLE : Als ik mij dood teken is 't uw schuld. (Hij schrijft moeizaam)

REQUIEM : (Op. Hij is een struise vent met lange grijze baard en pletskop. De gelaatskleur is enigszins bleek, de ogen zonder vuur, de klederdracht zwart, de stem zalvend-traag)
Dag.

WIETSEKA : Ssst... Dag Requiem.

REQUIEM : Dag, dag.

BOLLE : Kerkbaljuw, ik zet mijn burgemeestershandteken... Ja, ik word burgemeester, en dat is mijn recht: ik heb de dikste buik van de parochie. Ik geef mij aan. En dan houd ik alle weken grote kermisvoor al mijn raadsleden-knikkers... En we zullen zodanig veel etennen smeren dat heel de gemeenteraad op korten tijd naar 't pierenland zal verzeilen... Wat zegt ge ? Veel grote lijkdiensten - ja, ja ! 'n Raadslid is al een grote kat ! En we zullen 'n dokter op de parochie doen komen om de mensen nog rapper dood te krijgen, en ook rapper andere te kopen... Dat is dan de kavèl van uw wijf.

(Toten af.)

REQUIEM : Lach niet, Bolle: mijn vrouw volbrengt grote plichten als vroedvrouw, dat zegt meneer de paster.